

RAHANDUSMINISTEERIUM

Uue makseteenuste direktiiviga (PSD2) kaasnevate muudatuste jõustumine Eestis

Kaarel Eller

Finantsturgude poliitika osakond

17.01.2018

Peamised teemad

- Ülevaade olulisematest PSD2 muudatustest
- PSD2 rakendamise ajakava ja tehnilised detailid

PSD2 ülevõtmisega kaasnevad peamised muudatused

PSD2 eesmärgid

- Tarbijakaitse taseme tõstmine
- Maksete turvalisuse suurendamine
- Makseteenuste pakkujate turu korrastamine

Uuenduslikud lahendused

- Uued makseteenused
- Tugev kliendi autentimine (SCA)

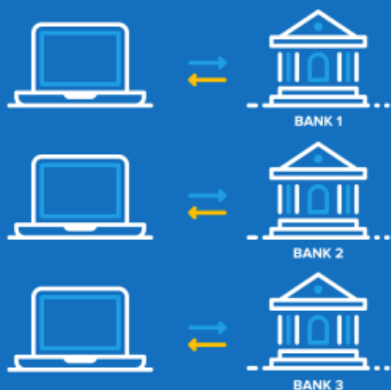
Uued makseteenused – kes võib neid pakkuda?

- Isikud, kellele on antud selleks vajalik tegevusluba makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse (MERAS) alusel (makseasutused ja e-raha asutused, kui tegevusluba hõlmab uusi makseteenuseid) – nende tähistamiseks kasutatakse mõistet **kolmandad osapooled (TPP)**, kes võivad tulevikus kliendi nimel ja korraldusel liigutada pangakontol raha ja vahendada kontoinfot
- Krediidiasutused (kes on ka peamised kontohaldurid)

Uued makseteenused – kontoteabe teenus

- Koondteabe esitamine ühe või mitme maksekonto kohta, mis ei ole avatud kontoteabe teenuse pakkuja, vaid mõne teise makseteenuse pakkuja juures

BEFORE

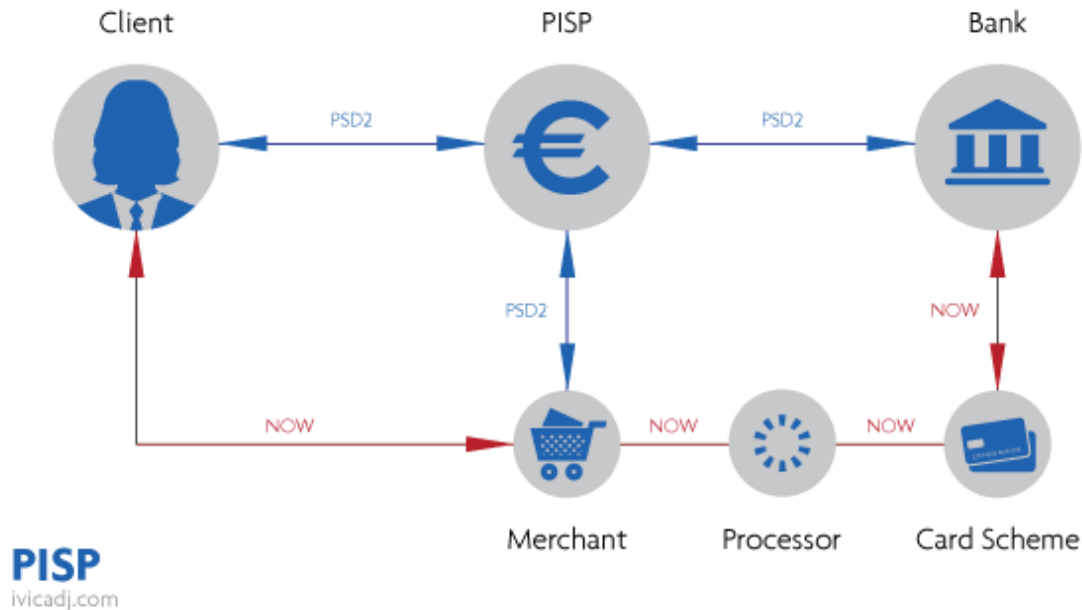

AFTER

Uued makseteenused – makse algatamise teenus

- Kliendi taotlusel maksetehingu algatamine maksekontol, mis ei ole avatud makse algatamise teenuse pakkuja, vaid mõne teise makseteenuse pakkuja juures
- Kolmas osapool (antud juhul PISP) ei hoia ühelgi hetkel kliendi rahalisi vahendeid enda käes – vahendab üksnes infot makse toimumise kohta

Uued makseteenused – kaardimaksed teise makseteenuse pakkuja juures asuvalt kontolt

- Maksekaardi (või muu makseinstrumendi) võib väljastada TPP ehk mõni teine makseteenuse pakkuja kui pank, kes on avanud kliendile pangakonto
- Piisavate rahaliste vahendite olemasolu kontrollitakse sama kanalit pidi, mis makse algatamise teenuse ja kontoteabe teenuse puhul
- Makse algatatakse kaardimakseskeemi taristu kaudu
- Pole eraldi mainitud MERAS-s
- VÕS § 724⁴

TPP ligipääs kontohalduri juures asuvale maksekontole

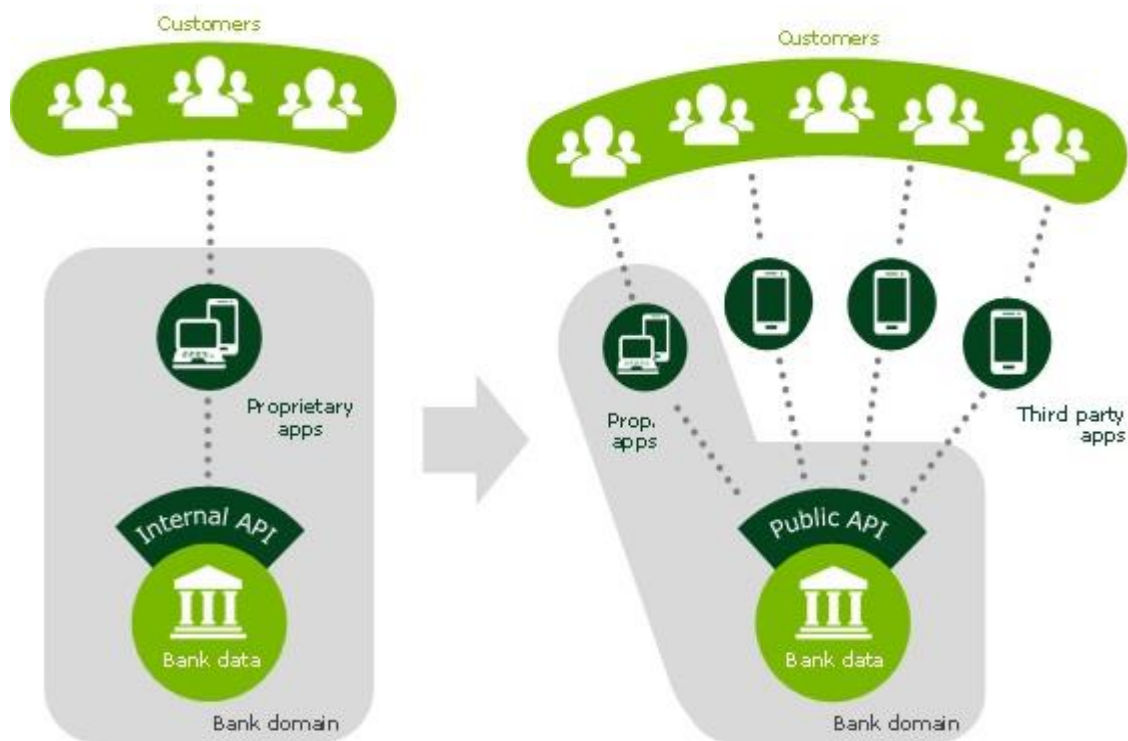
Siiani: *screen scraping*

TPP ligipääs kontohalduri juures asuvale maksekontole

PSD2: rakendusliides ehk *dedicated interface/API*

Kontole ligipääsu tähtsamad põhimõtted

- API on avatud kõigile vastavate makseteenuste osutamiseks tegevusluba omavatele isikutele, st TPP-It

Andmekaitse üldmäärus	PSD2
Art 6 Andmesubjekti nõusolek töödelda oma isikuandmeid ühel või mitmel konkreetsel eesmärgil	TPP ei kasuta, ei püüa saada ega säilita kliendi andmeid muul eesmärgil kui kliendi poolt selgesõnaliselt taotletud makseteenuse osutamiseks
Art 20 Andmete ülekandmise õigus	

➤ Andmekaitse üldmäärus (GDPR) vs PSD2?

Tugev kliendi autentimine – Strong Customer Authentication (SCA)

- Tugevaks kliendi autentimiseks on vaja vähemalt kahte teineteisest sõltumatut ja autentimisandmete konfidentsiaalsust tagavat turvaelementi:

1. teadmine 2. omand 3. biomeetrilised andmed

- Täpsemad nõuded EL Komisjoni rakendusaktis
  - **Paroolikaardid ei vasta nendele nõuetele!**

Millal peab rakendama SCA-d?

- **PSD2 PÕHIMÕTE** - kui klient soovib:
  - juurdepääsu oma maksekontole interneti teel
  - algatada elektroonilist maksetehingut
  - teha kaugjuurdepääsu teel loodud ühenduse kaudu mis tahes muud toimingut, millega kaasneb makseteenusega seotud andmete väärkasutamise või pettuse oht
- **ERANDID:** EL Komisjoni rakendusmäärus

Millal võib SCA rakendamata jätta?

- Esialgne loetelu EL Komisjoni rakendusmääruse eelnõust:
  - Kuni 90 päeva kontoväljavõtte ja kontoseisu vaatamine
  - Viipemaksed kuni 50 eurot
  - Transpordi ja parkimisega seotud tasud
  - Usaldusväärsete makse saajate nimekiri
  - Makse oma kontode vahel
  - Väikemaksed kuni 30 eurot
  - Korporatiivmaksed
  - Madala riskiga kaadrimaksed internetis ja ülekanded kuni 500 eurot (kui toimub reaajas riskianalüüs ehk *Transaction Risk Analysis*)
- **Enamik erandite puhul eksisteerib kohustus teatud ajavahemike järel või piirmäärade täitumusel rakendada SCA-d**

PSD 2 ülevõtmine Eesti õigusesse

- PSD2 jõustumine valdavas osas 13.01.2018
  - Makseasutuste ja e-raha asutuste seadus
  - Võlaõigusseaduse 40. peatükk
  - Finantsinspektsiooni seadus
  - Rahandusministri määrused
- Kohustus rakendada SCA-d ja võimaldada uutele teenusepakujatele ligipääs maksekontodele API kaudu – jõustumine seotud EL Komisjoni rakendusmääruse jõustumisega

PSD2 rakendusaktid EL tasandil

Deliverables	Milestones reached	Milestone 1:	Milestone 2:	Milestone 3:	Milestone 4:
		EBA has started work	EBA has published CP with draft GL/TS	EBA has published Final draft TS or Final GL	EBA has published GL Compliance tab or Commission has published TS in O
1 GL on security of internet payments under PSD1		✓	✓	✓	✓
2 RTS on scheme separation under IFR		✓	✓	✓	
3 RTS on Passporting Notifications under PSD2		✓	✓	✓	2017Q4
4 GL on Professional Indemnity Insurance under PSD2		✓	✓	✓	2017Q4
5 GL on Incident Reporting under PSD2		✓			2017Q4
6 GL on Authorisation of payment institutions under PSD2		✓			2018Q1
7 GL on Complaints Procedures by CAs under PSD2		✓			2018Q1
8 RTS on Strong Authentication & Secure Comms. under PSD2		✓		✓	
9 GL on Operational & Security Measures under PSD2		✓			
10 RTS on Central Contact Points under PSD2		✓			
11 RTS & ITS on EBA Register under PSD2		✓	✓		2017Q4
12 GL on fraud reporting under PSD2		✓	✓		2018Q1
13 RTS on home-host coordination under PSD2		✓	✓		2018Q1

Vastuväidete esitamine kuni 28/02/2018

Kohaldamine T+18 kuud (2019 Q4?)

Peamine vaidluspunkt – tagavaralahendus ligipääsuks maksekontodele

Praeguses rakendusmääruse eelnõus:

- Kui panga API ei toimi, peab TPP-del olema õigus kasutada taas *screen scrapingut*
- Finantsinspeksioon võib vabastada panga kohustusest pakkuda tagavaralahendust, kui:
  - API täidab jõudlusnõudeid (nt on sama hästi kättesaadav kui internetipank tavaklientidele)
  - API-t oli võimalik testida 6 kuud enne turuletoomist
  - API on 3 kuud probleemideta toiminud pärast turuletoomist
  - Kõik API kasutamisel ilmnenuid probleemid lahendati viivitamata
  - Finantsinspeksioon võib vabastuse tühistada

RAHANDUSMINISTEERIUM

Aitäh!

Kaarel Eller

kaarel.eller@fin.ee